

Fågelberg

Inventering av fågelberg i Göteborgs kommun 2011

Göteborgs Stad
Park och natur

Rapport 2014:4

Inventering av fågelberg i Göteborgs kommun 2011
Park och naturförvaltningen, januari 2014

Rapport, sammanställning och kartproduktion: Ola Hammarström, Tommy Järås, Emil Nilsson, Lennart Gustafsson och Fredrik Larsson

Inventering: Tommy Järås

Foton: Tommy Järås, Emil Nilsson och Anette Lindgren

Layout: Ola Hammarström

Denna rapport bör citeras: Park- och naturförvaltningen
i Göteborg 2014. Inventering av fågelberg i Göteborgs kommun 2011

Framsidesfoto: Klippbrant på Rammberget, Angered

Förord

Göteborgs Stad arbetar med att dokumentera förekomst och utbredning av arter och biotoper. Informationen finns samlad i ett kunskapsunderlag/databas (Natur, Kultur och Sociotop). Databasen är tillgänglig för kommunens handläggare i den fysiska planeringen. En populärversion är tillgänglig för allmänheten i en nätbaserad kart- och informationsdatabas, via Infovisaren. Inventeringen av fågelberg är en del i detta arbete.

Park- och naturförvaltningen förvaltar stora arealer mark- och vattenområden i Göteborgs kommun. I förvaltandet ingår som viktiga delar naturvård och artbevarande. Flera av de undersökta lokalerna förvaltas av Park- och naturförvaltningen.

Inventeringen har utförts av Tommy Järås på uppdrag av Park- och naturförvaltningen. Rapporten bygger i allt väsentligt på Tommy Järås inventering och manuskript. Den har redigerats och bearbetats av Park- och naturförvaltningens personal.

Innehållsförteckning	
Förord	3
Innehållsförteckning.....	4
Sammanfattning.....	7
Bakgrund.....	8
Syfte.....	11
Metod	11
Urval.....	11
Klassning.....	11
Resultat	12
Diskussion och slutsatser	13
Hotbild.....	13
Säkerställande av befintliga lokaler	13
Hänsyn i fysisk planering.....	14
Förstärkningsåtgärder.....	14
Skötselåtgärder.....	15
Information.....	15
Referenser	16
Bilaga 1 Artfakta	18
Tornfalk.....	18
Pilgrimsfalk	19
Berguv	21
Korp.....	22
Bilaga 2 Översiktskarta	23
Bilaga 3.....	24
Förteckning över inventerade lokaler	24
Nr 1. Ranneberg - Hakered	24
Nr 2. Hög - Rödbo.....	25
Nr 3. Halleröd.....	26
Nr 4. Österslätt	27
Nr 5. Tagene stenbrott.....	28
Nr 6. Slätta damm	29

Nr 7. Ramberget	30
Nr 8. Skarviks stenbrott.....	31
Nr 9. Skarvik/Gasverket.....	32
Nr 10. Karholmen.....	33
Nr 11. Amhult - Torslanda	34
Nr 12. Lottkärr	35
Nr 13. Sillvik.....	36
Nr 14. Södra In - Vinga.....	37
Nr 15. Gattulven - Vinga.....	38
Nr 16. Stora Känsö	39
Nr 17. Smögholmen	40
Nr 18. Stora Mosskullen	41
Nr 19. Stora rävholmen	42
Nr 20. Tornö.....	43
Nr 21. Kungsö	44
Nr 22. Fjordholmen	45
Nr 23. Saltkälen.....	46
Nr 24. Hassledalen	47
Nr 25. Järkholmen	48
Nr 26. Högsbo stenbrott	49
Nr 27. Väst Västra Långevattnet	50
Nr 28. Västra Långevattnet	51
Nr 29. Fjällbo	52
Nr 30. Utby - Bergsjön.....	53
Nr 31. Sydväst Bergsjön	54
Nr 32. Alelyckan - Kortedala	55
Nr 33. Ramnebacken - Agnesberg	56
Nr 34. Gårdssten - Agnesberg	57
Nr 35. Rösered	58
Nr 36. Gunnared.....	59
Nr 37. Äspered	60
Nr 38. Rammberget - Angered.....	61

Inventering av fågelberg i Göteborgs kommun 2014

Nr 39. Igletjärn	62
Nr 40. Lyckhem - Angered	63
Nr 41. Gunsered	64
Nr 42. Älsjön	65
Nr 43. Vråssered - Bergum	66

Sammanfattning

Inventeringen av fågelberg i Göteborgs kommun har genomförts under 2011. De utvalda bergen utgörs främst av sedan tidigare kända häckningsberg. Arbetet har huvudsakligen haft fokus på berg lämpliga för tornfalk, pilgrimsfalk, korp och berguv. Bergen är viktiga för arternas häckning. Alla de ovan nämnda arterna är fridlysta. Berguv och pilgrimsfalk är dessutom och utpekade som särskilt skyddsvärda. Bergen kan även vara av intresse för andra arter.

Flera rovfågelarter har länge varit på gränsen till utrotning men har under de senaste decennierna visat en positiv populationsutveckling. Hit hör pilgrimsfalk och i viss mån även berguv. Det är väl känt att samma berg ofta används upprepande gånger vid häckning, även efter längre perioder som oanvända. Det är därför viktigt att bergen är dokumenterade och beboeliga om arterna återkommer.

Rapporten syftar inte till att redovisa vilka arter som häckar var i kommunen, utan vilka berg som utgör lämpliga häckningsmiljöer för arterna. Totalt har 43 berg inventerats. Samtliga lokaler har besökts och klassats efter deras förutsättningar att hysa de fyra arterna. Klassificeringen har gjorts med en tregradig skala från 1 till 3, där klass 1 är högsta klass.

Fem av lokalerna har bedömts som klass 1 och utgör mycket goda livsmiljöer och potentiella häckningslokaler för de utvalda arterna. 23 lokaler klassades i klass 2 och 15 lokaler i klass 3.

Förutom de värdefullaste bergen redovisas även hot och förslag på åtgärder. Bland hoten kan nämnas exploatering, störande friluftsliv såsom klättring samt igenväxning. Säkerställande av de värdefullaste bergen och hänsyn i den fysiska planeringen är viktiga åtgärder. Förslag ges även på förstärkningsåtgärder t.ex. uppsättning av bohyllor och holkar.

Bakgrund

Flera svenska fågelarter häckar i berg. I Göteborgsregionen är det främst tornfalk, pilgrimsfalk, berguv och korp som regelbundet använder berg som häckningsplatser. Även andra arter kan häcka i berg men de är då av sekundär betydelse och andra häckningsplatser är viktigare. Några sådana arter är t.ex. skogsduva, svart röstjärt, hussvala och kaja. Av dessa arter är det kaja och skogsduva som i dagsläget är kända bergshäckare i Göteborg.

Alla de berörda arterna är fridlysta enligt artskyddsförordningen §4 (SFS 2007). Pilgrimsfalk och berguv utpekas också i bilaga 3, tabell 1 i handboken för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009) som särskilt skyddsvärda. Detta innebär att arterna inte får störas och att deras livsmiljöer inte får skadas eller förstöras. Kommunen har ett viktigt ansvar att sörja för att dessa arters livsbetingelser säkerställs och bevaras i framtiden.

Bild 1. Hässledalen, Askim

Många av Sveriges rovfåglar har sedan 1800-talet förföljts och dödats. Sedan mitten av 1900-talet har miljögifter, äggsamlade och ökande friluftsliv utgjort allvarliga hot mot flera av arterna. Både berguv och pilgrimsfalk har varit nära utrotning. Under de senaste 30 åren har de dock ökat i antal och utbredning, även om rödlistan fortfarande klassar pilgrimsfalk som sårbar (VU) och berguv som nära hotad (NT) (Gärdenfors 2010).

Bergshäckande fåglar använder ofta samma berg under lång tid. Berg som i dagsläget står tomma men som tidigare nyttjats för häckning är därför viktiga att bevara. När arterna återkommer är det ofta samma gamla häckningsberg de väljer. Flera viktiga bergsmiljöer har dock förstörts genom exploatering, utfyllning m.m. och i dagsläget är det enbart ett fåtal berg som utgör goda häckningsmiljöer för berörda arter i kommunen. Även många av de berg som inte förstörts av mänsklig aktivitet är suboptimala för flera av arterna p.g.a. kraftig igenväxning. Särskilt falkarna kräver relativt fri inflygning till bergen och då vegetationen är för tät minskar häckningsmöjligheterna kraftigt. Korp och berguvar är något mer toleranta mot vegetation framför bergen.

Studier har visat att berguven uppvisar starka preferenser till sydbranter, där häckningsfrekvensen avtar kraftigt mot andra väderstreck och blir nästan noll i nordliga riktningar (Olsson & Philipsson 2000). Korp och de båda falkarterna uppvisar större tolerans gällande bergbranternas riktning.

Pilgrimsfalken hade fram till 2012 inte häckat inom kommunens gränser sedan 1959. Dock pågår en stark återhämtningstrend i Västsverige och arten häckade framgångsrikt på Gasklockan vid Gullbergsvass både 2012 och 2013. Berguven har återfått en population inom kommunen efter att ha varit borta en längre tid under 1960- och 1970-talen. Tornfalken har en stabil population men de flesta paren häckar inte i berg utan väljer andra häckningsplatser, framförallt holkar. Korpen är den art som i högst grad utnyttjar bergen som häckningsplatser i kommunen.

Bild 2. Gasklockan vid Gullbergsvass där pilgrimsfalk häckade 2012 och 2013.

Under en längre tid har många fågelarter successivt anpassat sig till mänsklig verksamhet och till människoskapade miljöer. Inte minst gäller detta tätorter och städer. Här kan de finna både föda, skydd och häckningsplatser och flera fåglar har till och med blivit vanligare inne i tätorter än ute i det starkt omvandlade och utarmade naturlandskapet. Alltför effektivt skogs- och jordbruk samt fiske är här viktiga orsaker. Detta ger naturvården i tätortskommuner ett särskilt ansvar i bevarandearbetet. Att flera av de här aktuella fågelarterna nu ökar i antal och utbredning samtidigt som häckningsbergen hotas av bl.a. exploatering och friluftsliv, gör att en uppdatering av kunskapen om lämpliga fågelberg i kommunen blivit ännu mer angelägen.

Bild 3 och 4. Pilgrimsfalksungar på Gasklockan vid Gullbergsvass, 2012.

Syfte

Syftet med inventeringen har varit att kartlägga de viktigaste häckningsmiljöerna för tornfalk, pilgrimsfalk, berguv och korp i Göteborg. Arterna är fridlysta vilket kräver hänsyn i den fysiska planeringen, t.ex. vid exploatering och byggnation.

Metod

Urval

De undersökta bergen utgörs främst av sedan tidigare kända fågelberg. Inventerare Tommy Järås särskilda art- och lokalkunskaper har haft stor vikt vid urvalet. Dessutom har ytterligare information om lokaler inhämtats genom intervjuer, litteratur och fågelrapporter från 1960-talet och framåt. Muntlig information har erhållits från bl. a Allan Högberg, Bertil Svensson, Gösta Olofsson, Peter Strandvik och Rune Hixén. Utöver de berg som listas i rapporten har ytterligare ett antal lokaler besökts men ej medtagits då de bedömts som mindre intressanta ur fågelsynpunkt.

Bergen har besökts i fält och i flertalet fall dokumenterats med fotografier. Bergen är utvalda efter förekomst eller potentiell förekomst av de bergshäckande arter vari inventeringen tagit sin grund. För respektive berg (bilaga 3) är koordinater angivna (SWEREF 991200).

Klassning

Varje berg har klassats enligt en tregradig skala, där 1 är högsta klass. Klassningen beror dels på vilka arter som återfunnits på lokalen, men även på bergens förutsättningar att hysa de olika arterna. Viktiga parametrar har varit höjd, lutning, vädersträck, vegetation samt förekomst av hyllor och nischer. Tommy Järås har utfört klassningen.

Resultat

Sammanlagt har 43 berg identifierats och värderats. Fem lokaler har bedömts som klass 1, 23 lokaler som klass 2 och 15 lokaler som klass 3 enligt tabell 1.

Tabell 1. Fågelberg fördelade efter klassning (1-3) samt deras numrering i bilaga 2 och 3.

Bedömd klassning	Nr	Klass 1	Nr	Klass 2	Nr	Klass 3
	5	Tagene stenbrott	1	Ranneberg, Hakered	2	Hög, Rödbo
	8	Skarviks stenbrott	3	Halleröd	6	Slätta damm
	12	Lottkärr	4	Österslätt	7	Ramberget
	29	Fjällbo	14	Södra In-Vinga	9	Skarvik/Gasverket
	38	Ramoberget, Angered	15	Gattulven, Vinga	10	Karholmen
			16	St Känsö	11	Amhult, Torslanda
			17	Smögholmen	13	Sillvik
			18	St Mosskullen	25	Järkholmen
			19	St Rävholmen	27	Väst Västra Långvattnet
			20	Tornö	33	Ramnebacken, Agnesberg
			21	Kungsö	35	Rösered
			22	Fjordholmen	37	Äspered
			23	Saltkälen	39	Igletjärn
			24	Hassledalen	40	Lyckhem, Angered
			26	Högsbo stenbrott	42	Älsjön
			28	Västra Långvattnet		
			30	Utby, Bergsjön		
			31	Sydväst Bergsjön		
			32	Alelyckan/Kortedala		
			34	Gårdsten, Agnesberg		
			36	Gunnared		
			41	Gunsared		
			43	Vråssered, Bergum		
Totalt		5		23		15

Bergen är spridda över hela kommunen (bilaga 2). Två av de berg som bedömts som klass 1; Skarviks stenbrott och Tagene stenbrott, är människoskapade. Detsamma gäller även Högsbo stenbrott (klass 2).

Diskussion och slutsatser

Kommunen har en viktig roll i bevarandet av flera särskilt skyddsvärda och fridlysta fågelarter. Inventering pekar ut en rad viktiga miljöer där hänsyn, både gällande förvaltning och exploatering, är av största vikt.

Hotbild

Exempel på verksamheter och aktiviteter som kan påverka de bergshäckande fåglarna och deras boplatser negativt är exploatering av olika slag, t.ex. nya bergtäkter eller nybyggnation för nära bergen. Andra exempel är igenväxning, skogsplantering, nya vägar och luftledningar och etablering av vindkraftsverk samt störande friluftsliv.

I dagsläget utgör få av kommunens berg riktigt bra häckningsplatser för de berörda arterna. Många berg är påverkade eller förstörda av exploatering och mänsklig aktivitet, såsom bebyggelse och bergsklättring. Trots detta har flera av de berörda arterna de senaste decennierna genomgått populationsökningar i Västsverige. Därför är det nu extra viktigt att problemen i deras levnads- och häckningsmiljöer dokumenteras och åtgärdas så att de positiva trenderna i fågelpopulationerna kan tas till vara även i Göteborgs kommun.

Flera av bergsbranterna används för bergsklättring och som utkiksplatser, exempelvis Fjällbo (29), Sydvästra Bergsjön (31) och Utby – Bergsjön (30). Detta kan störa häckande fåglar samt förhindra ett inledande av häckning. Många av lokalerna i skärgården är relativt oexploaterade men utsatta för störningar av militär verksamhet, t.ex. på skärgårdslokalerna St. Käsö (16) och St. Rävholmen (19).

Vid flera av de oexploaterade bergen är igenväxning ett problem (Alelyckan – Kortedala (32), Halleröd (3), Rammberget – Angered (38), Vråssered – Bergum (43) och Österslätt (4)). Detta gäller särskilt för de båda falkarterna som kräver relativt fri inflygning till bergen och uteblir då vegetationen växer sig alltför hög i anslutning till fågelbergen.

Säkerställande av befintliga lokaler

Viktiga fågelberg inom kommunen är förhållandevis få. Någon form av områdesskydd bör därför övervägas för de viktigaste lokalerna; Fjällbo (29), Lottkärr (12), Rammberget – Angered (38), Skarviks stenbrott (8) och Tagene stenbrott (5). Möjliga skyddsformer är t.ex. naturreservat, biotopskydd (ras- och bergsbranter) eller skyddsbestämmelser i detaljplaner. När det gäller störningar från bergsklättring och annan friluftaktivitet kan vissa restriktioner vara lämpligt under delar av året för de mest känsliga områdena, t.ex. tillträdesförbud. Skydd kan beslutas av såväl länsstyrelsen som kommunen.

Hänsyn i fysisk planering

Hänsyn är också viktig i samband med ny bebyggelse, nyanläggning av gångstigar, motionsspår, utsiktsplatser, etc. i eller nära de utpekade bergen. Denna rapport bör därför utgöra ett bra underlag vid såväl översiktsplanering som vid detaljplaner och bygglov.

Förstärkningsåtgärder

Nya häckningsmöjligheter kan skapas på artificiell väg. Ett exempel på detta är uppsättning av holkar för tornfalk, vilket gjorts av ornitologer under en längre tid med stor framgång. Även för de andra arterna kan nya häckningsmöjligheter skapas genom att häckningshyllor och holkar placeras på brofundament, höga byggnader eller liknande strukturer. Ett exempel skulle kunna vara Angeredsbron eller Älvsborgsbron. Långtidsstudier i England har visat att uppsättning av artificiella boplatser kan ge stora populationsökningar och utöka den geografiska spridningen hos pilgrimsfalk (Dixon & Shawyer). Vid nybyggnation bör dessa åtgärder planeras tidigt i planeringsprocessen. I vissa fall kan sådana åtgärder även användas som kompensationsåtgärd.

Bild 5. Höga byggnader kan utgöra artificiella boplatser åt bergshäckande arter, här Skanskaskrapan läppstiftet.

Ytterligare artificiella boplatser både kan och har skapats vid sprängda bergssidor, längs trafikleder och i anslutning till sprängningar runt cisterner och andra byggnader. Exempel på sådana lokaler finns på bergsidorna längs med Riksväg 45 och vägen mellan Riksväg 45 och Angered. Ypperliga häckningslokaler finns också i de stora stenbrotten vid Skarvik (8) och Tagene (5), som sannolikt skulle kunna bli några av kommunens viktigaste fågelberg om de bevaras i stället för att exploateras ytterligare eller återställas på traditionellt sätt. Ett möjligt alternativ till traditionell återställning är att sluta naturvårdsavtal för att skydda dessa habitat. Föredömliga exempel på andra nedlagda stenbrott som blivit viktiga fågellokaler för bergshäckande arter är kalkbrottet i Limhamn i Skåne och Skövde stenbrott.

Skötselåtgärder

Igenväxning utgör ett hot framförallt mot falkarterna, men på sikt även för korp och berguv. Skötselåtgärder genom röjningar och gallringar i och framför branterna bör därför planeras med vissa intervall. Tornfalken har idag en stabil population i kommunen. Den väljer ofta andra häckningsmiljöer än bergsbranter. Att skapa ytterligare habitat genom att hålla bergsbranter fria från tät vegetation kan ytterligare gynna både tornfalken och pilgrimsfalken i kommunen.

Information

De bergshäckande fåglarna är relativt lättstörda under häckningstid. Det är därför viktigt att informera närboende och t.ex. klättringsklubbar om fågelförekomsterna så att tillbörlig hänsyn kan tas. Samtidigt kan en alltför stor exponering av fåglarnas häckningsmiljö locka intresserade vilket i sin tur kan störa fåglarna. Informationsinsatser bör därför enbart göras där det är absolut nödvändigt.

Referenser

Aronsson, N. (red.) 2009. Fågelatlas över Göteborg med kranskommuner. Fåglar på Västkusten, supplement 34, Göteborg.

Björkman, P., et al. 2008. Fågelrapport för Göteborgs rapportområde 2008. Fåglar på Västkusten, supplement 36, Göteborg.

Cramp, S. & Perrins, C.M. (red.) 1994. The birds of the Western Palearctic, Vol. VIII, sid. 209.

Dixon, N. & Shawyer, C. Peregrine falcons: Provision of artificial nest sites on built structure. London Biodiversity Partnership. http://www.lbp.org.uk/downloads/Publications/Management/peregrine_nest-box_advice.pdf

(Hämtad 2013-10-10)

Gärdenfors, U. (red.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Hixén, R. 1997. Korpen i Kungälv och Öckerö samt på Hisingen 1996. Fåglar på Västkusten Nr 1, sid. 16-23.

Lindberg, P. 1972. Pilgrimsfalken i Sverige. Svenska Naturskyddsföreningen, Stockholm.

Lindberg, P. 2009. The fall and the rise of the Swedish Peregrine Falcon population.

I: Sielicki, J. & Mizera, T. (red). Peregrine Falcon populations - status and perspectives in the 21st century. Turul Publisher & Poznan University of Life Sciences Press, Warszawa.

Naturvårdsverket. 2009. Handbok för artskyddsförordningen, del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2, utgåva 1. Naturvårdsverket.

Olsson, V. & Philipsson, C. 2000. Berguven i Sverige - Resultatet av inventeringen 1998-99. Vår Fågelvärld Vol. 59, sid. 12-17.

Otterlind, G. & Lennerstedt, I. 1964. Den svenska fågelfaunan och biocidskadorna. Vår Fågelvärld Årg. 23.

SFS 2007:845. Artskyddsförordning. Stockholm: Jusitiedepartementet.

SOF. 2002. Sveriges Fåglar. 3:e uppl. Stockholm.

Wahlberg, T. 1993. Kunskapen om Fåglar - Alla häckande arter i Sverige. Rabén & Sjögren, Stockholm.

Bilaga 1 Artfakta

Tornfalk

Utbredning: Tornfalken häckar i anslutning till jordbruksmark och i skärgårdsmiljö. I södra Sverige även i industriområden och i norra Sverige vid myrmarker och hyggen (SOF 2002). Den förekommer i stora delar av landet förutom i ren fjällmiljö.

Häckningsmiljö: Tornfalken är mycket flexibel i valet av häckningsmiljö. Likt andra falkar bygger inte tornfalken något eget bo utan övertar färdigbyggda bon från andra arter eller lägger äggen direkt på marken. Bona kan ligga i bergsbranter, husgluggar eller gamla kråk- eller skatbon. Arten är mycket lätt att få häckande i holkar på kala trädstammar eller elstolpar.

Häckningstid: Häckningsperioden för tornfalk utgör ungefär tre månader. Normalår sker äggläggning i mitten av april. Kullen består av vanligen 4–6 ägg men både fler och färre kan förekomma. Ruvning pågår i fyra veckor och ungerperioden lika länge. Efter att ungarna lämnat boet är de beroende av föräldrarna i två till tre veckor. Sedan sker en snabb och ofta långväga spridning av ungarna. Redan tre veckor efter att de är flygga kan de påträffas 30 mil från födelseplatsen.

Status: Tornfalken var en av de arter som drabbades allra hårdast av biocidförgiftningen på 1950- och 60-talet (SOF 2002). Antalet minskade så kraftigt att arten försvann från större delen av Syd- och

Mellansverige(Otterlind & Lennerstedt 1964). En population i bohuslänsk skärgårdsmiljö klarade sig dock och idag finns en stabil population i Göteborgs kommun.

Status i Göteborg: Variationerna är stora från år till år, bl. a. beroende föregående vintrar och hur gnagarsituationen ser ut. Variationen under senare år har varit mellan ca 15 och upp till ca 60 par (Aronsson 2009). Vid uppgångar i skärgårdens gnagarpopulationer ökar antalet häckande par där stort. Inne i Göteborg häckar många i industriområdena där oexploaterade gräsytor och igenväxande åkermark är viktiga jaktområden. De senaste åren har antalet par varit oroande lågt (Björkman, et al. 2008).

Pilgrimsfalk

Utbredning: Arten har en gång i tiden funnits i hela landet, men efter förföljelse och miljögiftsbelastning var den nära utrotning. I dagsläget är populationen koncentrerad till klippbranter i Västsverige samt älvdalarna i Norrland. Spridningen är dock pågående och enstaka par finns nu även i Skåne, Östergötland och landskapen i Mellansverige (Lindberg 2009; SOF 2002).

Häckningsmiljö: Pilgrimsfalken häckar sällsynt i klippbranter i västra Götaland samt i konstgjorda bolådor på industribyggnader. I Norrland dels i klippbranter och kårsådalar i skogslandet samt på myrar i norra Norrland . Sällsynt förekommer även trädhäckningar i gamla örn- eller fiskgjusebon (Lindberg 1972).

Häckningstid: De individer som flyttar återkommer i mars och etablerar sig direkt i häckningsbergen. Riktigt tidiga par i Sydsverige börjar äggläggningen de sista dagarna i mars. De allra flesta paren i Västsverige börjar ruva kring 20 april. Förstagångshäckare börjar ruva först i början

av maj. Kullen består ofta av 3-4 ägg. Ruvningstiden är en månad och ungtiden i boet är 37-42 dagar där hanarna stannar kortast tid. Vid misslyckande av häckningen på ett tidigt stadium sker omläggning. Häckningsperioden förlängs då så att ungarna inte lämnar boet förrän i augusti.

Status: Populationen i Sverige beräknas ha omfattat 900-1400 par i början av förra seklet. I mitten 1970-talet när populationen var som lägst var endast ett par känt i södra Sverige och under 10 par i Norrbotten (Lindberg 2009). 2011 var 100 par kända i södra Sverige, med en kraftig övertal i Västsverige, 25 par i Mellansverige och 150-250 par i Norrland.

Status i Göteborg: Det senast kända paret som häckade i Göteborg var 1959 (Projekt Pilgrimsfalks register). Totalt finns sju kända häckningsplatser inom kommunen. Förutsättningarna för återetablering finns och lyckade häckningar genomfördes på gasklockan i centrala Göteborg under 2012 och 2013.

Berguv

Utbredning: Berguven är ojämnt spridd i södra och mellersta Sverige samt i stora delar av Norrland, i huvudsak utmed kusten och de stora älvdalarna (SOF 2002).

Häckningsmiljö: Berguven häckar i rasbranter och klippterräng samt i stenbrott, grustag, på kalhyggen och vid soptippar. Många par använder reviret hela året, om födounderlaget så medger.

Häckningstid: De flesta startar äggläggningen i mars. Kullen består av 2-5 ägg, vanligast 2-3. De flesta paren häckar inte varje år utan endast de åren med god födotillgång, d.v.s. bra sorkår. Ruvningen pågår i ca 35 dagar och ungerperioden i 75 dagar (Wahlberg 1993; Cramp & Perrins 1994). Ungarna är därefter beroende av föräldrarna ytterligare 2-3 månader efter att de är flygga. Under september lämnar ungarna reviret.

Status: En kraftig förföljelse förekom under 1800-talet och första hälften av 1900-talet vilket följdes med miljögifter, äggsamlade och ökande friluftsvksamhet. Regelbundna rikstäckande inventeringar har gjorts och antalet par var som lägst i mitten 1960-talet med endast 175 par. Vid riksinventeringen 1998-99 redovisades 613 besatta revir i Sverige (Olsson & Philipsson 2000). 2009 års riksinventering är ännu ej redovisad.

Status i Göteborg: Vid den senaste inventeringen som gjordes 2009 registrerades åtta revir i Göteborgs kommun, alla var dock ej häckande.

Korp

Utbredning: Korpen förekommer tämligen allmänt till sparsamt över hela landet med de svagaste bestånden i Mellansveriges slättbygd och jordbruksområden (SOF 2002).

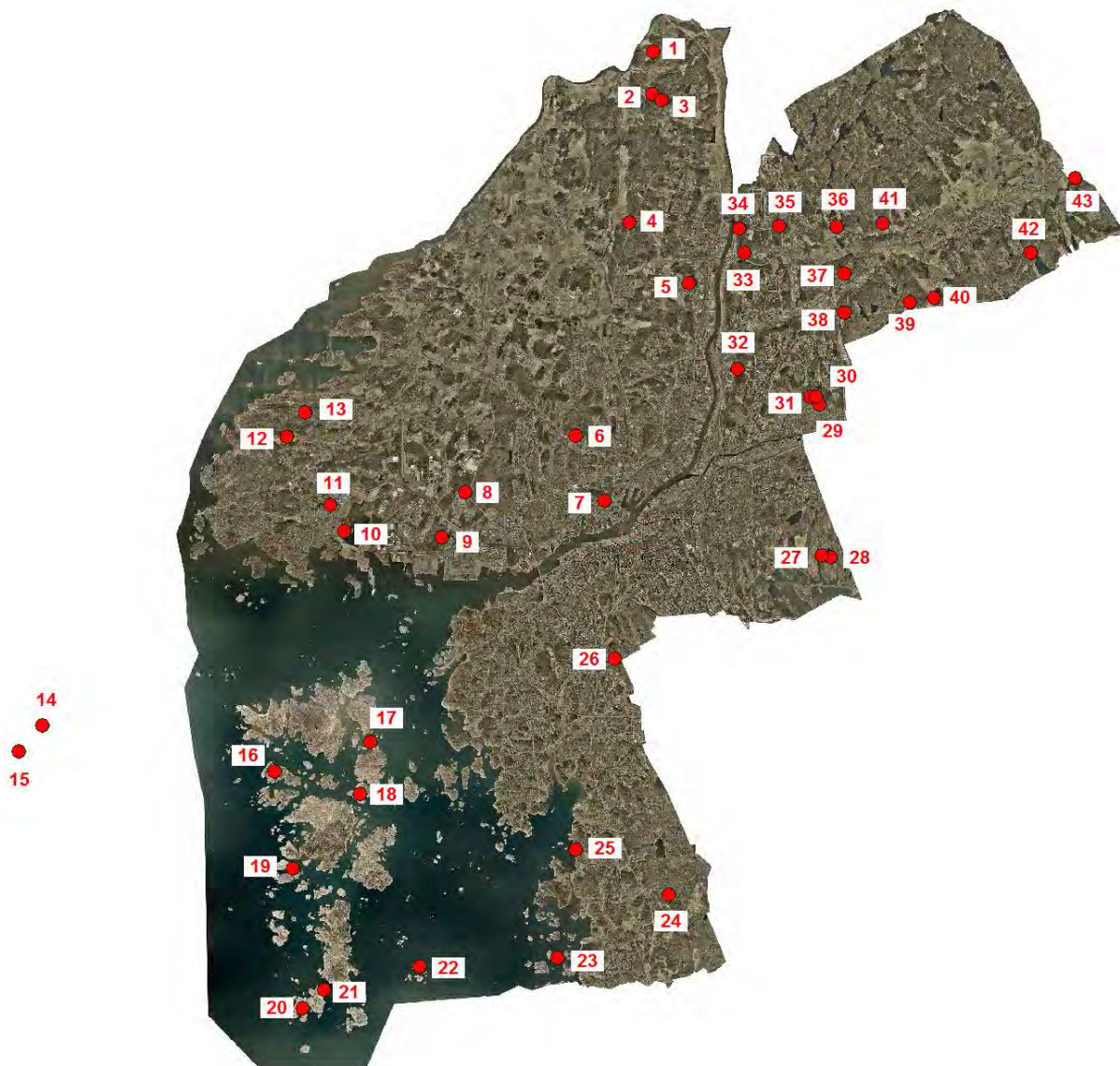
Häckningsmiljö: Arten går att finna i flera olika miljöer från karg kustmiljö till fjällterräng. Bona byggs i både klippbranter, träd och mänskliga konstruktioner som kraftledningsstolpar, master eller höga byggnader.

Häckningstid: Häckningstiden infaller normalt mars - juni. Tidiga par lägger ägg redan i slutet av februari men de allra flesta i mars. Kullen består av 3-6 ägg och ruvas i tre veckor. Ungarna stannar i boet 42-49 dagar (Wahlberg 1993; Cramp & Perrins 1994) och riktigt tidiga par har flygga ungar kring första maj. De flesta ungar lämnar bona i andra hälften av maj. Ungarna följer föräldrarna i flera månader men är då inte så beroende av boplatsen.

Status: Efter kraftig förföljelse fanns arten på 1940-talet i princip endast kvar i övre Norrland samt några få områden i Götaland. Arten fredades på 1950-talet och en snabb ökning skedde sedan under resten av 1900-talet. I början av 1990-talet beräknades den svenska populationen till 15 000 par (Cramp & Perrins 1994).

Status i Göteborg: Några aktuella inventeringar är inte gjorda i Göteborg. Bohusdelen av Hisingen inventerades 1996 och resulterade i 7-10 par. Av 18 kända häckningsplatser sedan tidigare så var två berg bortsprängda, en skogsdunge avverkad och en plats hade blivit soptipp (Hixén 1997). En mycket grov uppskattning av det häckande beståndet i kommunen är 20-40 par. Hela kommunen borde inventeras för att få fram säkrare siffror.

Bilaga 2 Översiktskarta

1	Ranneberg, Hakered	12	Lottkärr	23	Saltkälén	34	Gårdsten, Agnesberg
2	Hög, Rödbo	13	Sillvik	24	Hassledalen	35	Rösered
3	Halleröd	14	Södra In-Vinga	25	Järkholmen	36	Gunnared
4	Österslätt	15	Gattulven, Vinga	26	Högsbo stenbrott	37	Äspered
5	Tagene stenbrott	16	Stora Känsö	27	Väst Västra Långvattnet	38	Rammberget, Angered
6	Slätta damm	17	Smögholmen	28	Västra Långvattnet	39	Igletjärn
7	Ramberget	18	Stora Mosskullen	29	Fjällbo	40	Lyckhem, Angered
8	Skarviks stenbrott	19	Stora Rävholmen	30	Utby, Bergsjön	41	Gunsared
9	Skarvik/Gasverket	20	Tornö	31	Sydväst Bergsjön	42	Älsjön
10	Karholmen	21	Kungsö	32	Alelyckan/Kortedala	43	Vråssered, Bergum
11	Amhult, Torslanda	22	Fjordholmen	33	Ramnebacken, Agnesberg		

Bilaga 3

Förteckning över inventerade lokaler

Nr 1. Ranneberg - Hakered

Koordinater: X: 148 063 Y: 6 414 697

Riktning på berget: Sydbrant med fina stup och flera tänkbara häckningshyllor.

Höjd: 20 m.

Vegetation: Högstammig bokskog finns nära inpå berget men i dagsläget finns enbart berg ovanför.

Aktuella arter: Alla de fyra arterna är tänkbara häckarter i berget. Falkarterna är nog minst troliga med tanke på den relativt täta vegetationen under. Korp häckar regelbundet.

Störningar: Markerade stigar finns i området och nära berget men inte så det utgör någon störning. Bergstoppen är utsiktspunkt men detta innebär i dagsläget inte någon större störning.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget. Om berguv eller pilgrimsfalk skulle börja häcka kan det bli aktuellt med tillträdesförbud under kortare tid under vår och sommar. Rannebergsnäsa 200 m söder om berget, är ett mindre alternativberg som korpen häckar i vissa år.

Klass: 2

Nr 2. Hög - Rödbo

Koordinater: X: 148 081 Y: 6 413 432

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 10-15 m.

Vegetation: Mycket hög, kraftig ek- och bokskog framför berget.

Aktuella arter: Med den växtlighet som råder är det endast berguv som kan vara aktuell.

Störningar: Lugnt och stilla, mycket få människor.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 3

Nr 3. Halleröd

Koordinater: X: 148 362 Y: 6 413 241

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 15-20 m.

Vegetation: Uppväxande lövskog nedanför branten.

Aktuella arter: Borde vara lämpligt för flera arter.

Störningar: Inga störningar. Lugnt ställe med lite folk och endast hästhagar framför berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Röjning av en del träd framför berget vore lämpligt. Hela området är en mosaik av gammalt jordbrukslandskap som borde bevaras.

Klass: 2

Nr 4. Österslätt

Koordinater: X: 147 252 Y: 6 408 982

Riktning på berget: Västbrant.

Höjd: 20 m.

Vegetation: Rikligt med högstammig lövskog uppvuxet framförbranten. Framför lövskogen uppväxande ung granskog.

Aktuella arter: Traditionellt korpberg. Övriga bergshäckande arter är också aktuella om vegetationen glesas ut.

Störningar: Inga kända, även om några hus ligger relativt nära.

Åtgärder/Skyddsbehov: Nedtagning av träd framför berget.

Klass: 2

Nr 5. Tagene stenbrott

Koordinater: X: 149 097 Y: 6 406 856

Riktning på berget: Bergsbranter i olika riktningar.

Höjd: Många varierande branter, som högst 30 m.

Vegetation: Sparsam vegetation. På en del hyllor där stembrytning inte skett på länge växer lite buskar, björkar och tallar.

Aktuella arter: Alla bergshäckande arter är aktuella.

Störningar: Sprängningar, men berget är så stort att det finns lugna platser.

Åtgärder/Skyddsbehov: När stenbrottet upphör bör bergsbranter sparas och inte släntas eller användas till soptipp. Lokalen kan bli en mycket bra häckningslokal för många fågelarter.

Klass: 1

Nr 6. Slätta damm

Koordinater: X: 145 379 Y: 6 401 621

Riktning på berget: Sydbrant. Skyddade hyllor.

Höjd: 15 m.

Vegetation: En del högstammig lövskog nedanför branten.

Aktuella arter: Korp har häckat, osäkert i dagsläget. Troligen är inga andra av de bergshäckande arterna aktuella.

Störningar: En välfrekventerad stig går alldeles bredvid. Korpar accepterar detta så länge ingen går upp i själva berget. Bostadshus nära inpå.

Åtgärder/Skyddsbehov: Berget ligger inom Hisingsparken. Inga behov av åtgärder i dagsläget. Naturlig utglesning nyligen då stora träd blåst ner.

Klass: 3

Nr 7. Ramberget

Koordinater: X: 146 248 Y: 6 399 296

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 30-40 m.

Vegetation: Sparsam vegetation med lite buskar.

Aktuella arter: En gång i tiden aktuell för alla arter. Under senare år har korp häckat och eventuellt även tornfalk.

Störningar: Mycket aktivitet både ovan och under berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Vore önskvärt att exploateringen precis under berget upphör.

Klass: 3

Nr 8. Skarviks stenbrott

Koordinater: X: 141 689 Y: 6 399 495

Riktning på berget: Branter i nästan alla riktningar.

Höjd: Varierande, ca 20-25 m.

Vegetation: Aktivt stenbrott med sparsam buskvegetation på vissa utav slänterna samt ovanpå berget.

Aktuella arter: Korp har häckat/häckar. De övriga arterna är fullt möjliga som berget ser ut i dagsläget.

Störningar: Aktivt stenbrott men ändå med inslag av lugna partier.

Åtgärder/Skyddsbehov: Vid avveckling av täktverksamheten bör branta bergspartier lämnas utan att släntas av eller fyllas med skräp. Kan bli en bra fågellokal vid upphörande av täktverksamheten.

Klass: 1

Nr 9. Skarvik/Gasverket

Koordinater: X: 140 769 Y: 6 398 046

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: Ca 10 m (uppskattat utifrån kartmaterial).

Vegetation: Sprängt berg.

Aktuella arter: Berguv har häckat. Troligen inga andra arter aktuella.

Störningar: Berget är inhägnat med liggande nät direkt på berget sedan flera år tillbaks. Omöjligt för fåglar att använda berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Nätet skulle behöva tas bort, annars kan inte berget användas. Berget ligger på Göteborgs Energis mark och är skyddat för åtkomst.

Klass: 3

Nr 10. Karholmen

Koordinater: X: 137 348 Y: 6 398 282

Riktning på berget: Väst – sydbrant.

Höjd: Endast en liten brant på några få meter återstår (ca 8 m).

Vegetation: Uppväxande björkskog.

Aktuella arter: Korp häckade regelbundet förr. En övervintrande jaktfalk hade berget som nattplats på 1980-talet. Kanske att korp eller tornfalk kan häcka i nedre södra delen av berget.

Störningar: Berget är troligen förstört för alltid. Björkar växer upp framför den södra delen av berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: På 1990-talet fylldes området nedanför berget med soptippsmaterial och jord ovanpå. Nu ligger en utslagsplats för golfbanan alldeles bredvid berget.

Klass: 3

Nr 11. Amhult - Torslanda

Koordinater: X: 136 913 Y: 6 399 189

Riktning på berget: Sydsydvästbrant.

Höjd: 15 m.

Vegetation: Sparsam vegetation och en tunn trädriddå.

Aktuella arter: Möjligen tornfalk.

Störningar: Vägar, hus och människor nära inpå. Troligen för mycket störningar.

Åtgärder/Skyddsbehov: Plantera en tät granhäck mot vägen som insynsskydd.

Klass: 3

Nr 12. Lottkärr

Koordinater: X: 135 317 Y: 6 401 555

Riktning på berget: Sydbrant på norrsidan av Madbäckens sträckning, ca 50 - 75 m. Dessutom ett par mindre tänkbara alternativ längre österut.

Höjd: 15 -18 m.

Vegetation: Igenväxande åkermark runt Madbäcken framför berget. Vissa mindre träd och sly tätt inpå berget.

Aktuella arter: Korp har häckat i många år. Ett av de mest traditionella korpbergen i kommunen. Fullt möjligt att tänka sig även övriga arter.

Störningar: Utsiktspunkt uppe på berget. Promenadstigar i huvudsak för hundrastning rakt under berget. Det största problemet under senare år har varit bergsklättring.

Åtgärder/Skyddsbehov: Vore bra att få stopp på bergsklättringen från 1 mars - 30 juni. Om pilgrimsfalk eller berggöv skulle häcka i berget bör ett område beläggas med tillträdesförbud under våren 1 mars - 15 juli i och framför berget. Ett skyddsvärt berg.

Klass: 1

Nr 13. Sillvik

Koordinater: X: 136 019 Y: 6 402 373

Riktning på berget: Sydbrant, cirka 100 m bred.

Höjd: 10-15 m, med max 15 m på några punkter.

Vegetation: Har växt upp kraftigt under senare år med en del stora aspar och tallar nära inpå berget.

Aktuella arter: Typiskt berguvsberg. Berguv häckade här förut regelbundet. Har nu troligen stått tomt ett antal år. Skulle även kunna vara aktuellt för korp.

Störningar: Ligger lite isolerat och svårtillgängligt. Några kända störningar finns inte i dagsläget. Några stigar går relativt nära men utgör ingen störning i dagsläget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Mindre och försiktig röjning framför berget skulle vara en fördel.

Klass: 3

Nr 14. Södra In - Vinga

Koordinater: X: 126 941 Y: 6 391 534

Riktning på berget: Sydsydostbrant.

Höjd: 10 m.

Vegetation: I stort vegetationslöst.

Aktuella arter: Har varit ett fint trutberg. Tänkbart för övriga arter. Tornfalkholk finns strax bredvid berget. Korp har häckat på fundament litet stycke från berget.

Störningar: Mink och människor. Mås- och trutägg har slagits sönder.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 15. Gattulven - Vinga

Koordinater: X: 126 040 Y: 6 390 645

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 10-15 m.

Vegetation: Sparsam skärgårdsvegetation.

Aktuella arter: Korp häckar vissa år.

Störningar: Viss båttrafik med ankring i skyddad vik. Korparna har normalt häckat färdigt när båttrafiken kommer igång.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 16. Stora Känsö

Koordinater: X: 134 956 Y: 6 389 908

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 15-25 m.

Vegetation: Sparsam kustvegetation.

Aktuella arter: Berguv till och från under många år.

Störningar: Kraftiga störningar i form av militära skjutövningar under häckningssäsongen.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 17. Smögholmen

Koordinater: X: 138 287 Y: 6 390 903

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 10-15 m.

Vegetation: Skärgårdsmiljö med sparsam vegetation.

Aktuella arter: Både tornfalk och korp häckar regelbundet.

Störningar: Inga störningar noterade.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 18. Stora Mosskullen

Koordinater: X: 137 996 Y: 6 389 238

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 15-20 m.

Vegetation: Mycket sparsam kustvegetation.

Aktuella arter: Tornfalk, korp och berguv har häckat vid olika tillfällen.
Inte uteslutet att pilgrimsfalk skulle kunna vara aktuell.

Störningar: Tillfälliga besök av människor.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 19. Stora rävholmen

Koordinater: X: 135 644 Y: 6 386 535

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 20-25 m.

Vegetation: Sparsam kustvegetation.

Aktuella arter: Tillfälliga häckningar av berguv.

Störningar: Kraftiga störningar i form av frekventa militära skjutövningar under häckningstid.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 20. Tornö

Koordinater: X: 135 939 Y: 6 381 729

Riktning på berget: Syd- till ostbrant.

Höjd: 15-20 m.

Vegetation: Sparsam kustvegetation.

Aktuella arter: Tornfalk och korp har häckat.

Störningar: En del båttrafik och badturister.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 21. Kungsö

Koordinater: X: 136 731 Y: 6 382 324

Riktning på berget: Nordostbrant.

Höjd: 20-30 m.

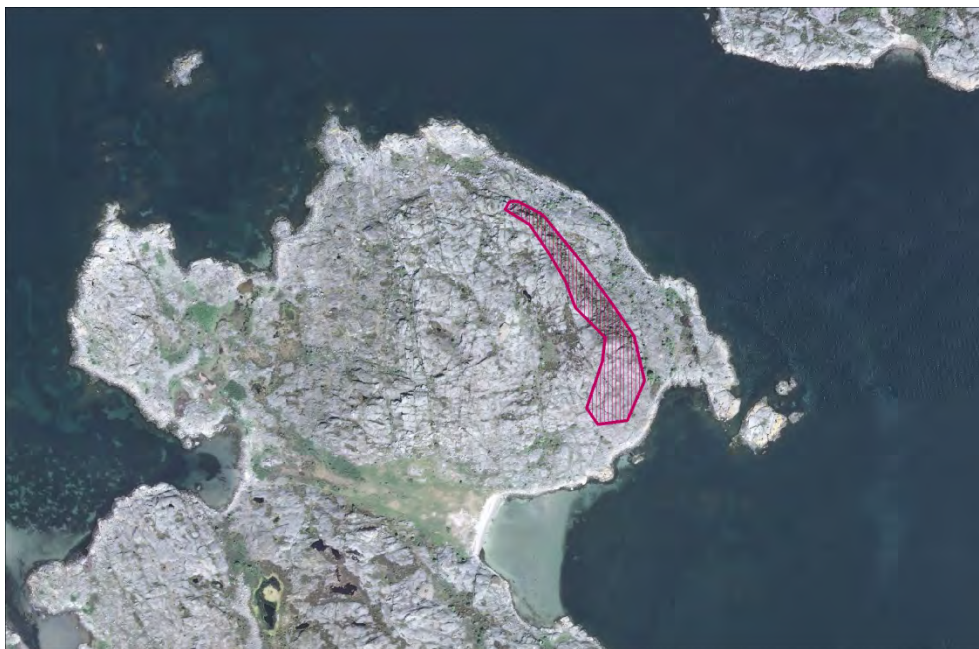
Vegetation: Mycket sparsam vegetation.

Aktuella arter: Tornfalk och korp är arter som har häckat och kan förväntas häcka.

Störningar: Viss störning sent i häckningssäsongen.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 22. Fjordholmen

Koordinater: X: 139 945 Y: 6 383 168

Riktning på berget: Nordbrant.

Höjd: 10-15 m.

Vegetation: Sparsam skärgårdsvegetation.

Aktuella arter: Tornfalk oregelbundet, kanske också korp.

Störningar: Viss båttrafik, men ingen allvarlig störning.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inget skyddsbehov i dagsläget.

Klass: 2

Nr 23. Saltkälen

Koordinater: X: 144 736 Y: 6 383 464

Riktning på berget: Syd- till sydostbrant.

Höjd: 10-15 m.

Vegetation: Endast gles skärgårdsvegetation med grässträngar och lite buskar. Några rönnar också i berget.

Aktuella arter: Alla arterna har varit aktuella på denna lokal.

Störningar: Viss båttrafik, men troligen inga allvarliga störningar.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 24. Hassledalen

Koordinater: X: 148 600 Y: 6 385 670

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 20 m.

Vegetation: Sparsam vegetation under berget och relativt fritt berg.

Aktuella arter: Korp häckar/häckade regelbundet. Möjligt att även andra bergshäckande arter kan utnyttja berget.

Störningar: En privat villa ligger nära men tycks inte utgöra någon stor störning.

Åtgärder/Skyddsbehov: Berget ligger i Sandsjöbackareservatet. Någon ytterligare exploatering i närheten av berget vore ogynnsamt för arterna.

Klass: 2

Nr 25. Järkholmen

Koordinater: X: 145 393 Y: 6 387 242

Riktning på berget: Sydbrant med fina hyllor och överhäng.

Höjd: 40-50 m.

Vegetation: Blockterräng med sparsam vegetation.

Aktuella arter: Alla arter skulle kunna vara aktuella här. Ett mycket fint berg.

Störningar: Flera hus alldeles inpå samt stig och en "veranda" alldeles under branten. Gissningsvis så kraftiga störningar att ingen art vågar häcka i dagsläget. Berget används nog fortfarande som övernattningsplats av spillning att döma.

Åtgärder/Skyddsbehov: Berget är nog sönderexploaterat.

Klass: 3

Nr 26. Högsbo stenbrott

Koordinater: X: 146 752 Y: 6 393 803

Riktning på berget: Huvudsak åt väster och norr. Då stenbrottet är som en gryta så finns även sydbrant.

Höjd: Ca 20 m.

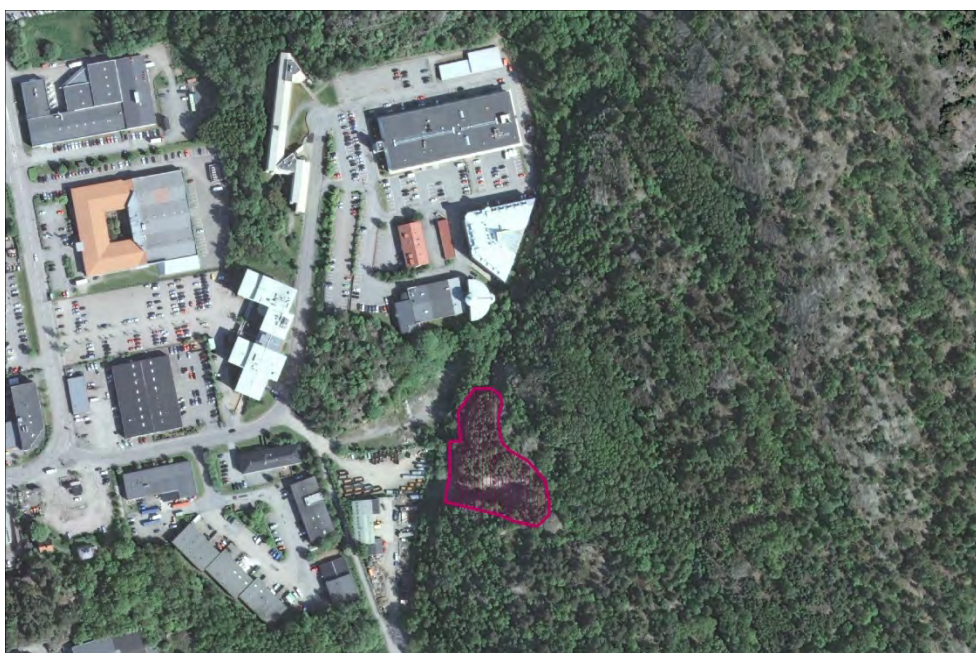
Vegetation: Småbuskar och björkar i berget.

Aktuella arter: Korp har häckat regelbundet. Okänt hur läget är de senaste åren. Berguv häckade under flera år i bergsslätten precis norr om stenbrottet, men troligen inte de senaste åren.

Störningar: Bergsklättring förekommer. Industriverksamhet nära inpå.

Åtgärder/Skyddsbehov: Delar av berget är inhägnat vilket utgör ett bra skydd. Om häckning sker igen vore det bra med klätterförbud under våren.

Klass: 2

Nr 27. Väst Västra Långevattnet

Koordinater: X: 153 900 Y: 6 397 444

Riktning på berget: Västbrant.

Höjd: 15-20 m.

Vegetation: Mycket vegetation runt om branten.

Aktuella arter: Tänkbart att korp eller berguv kan vara aktuella.

Störningar: Välfrekventerad stig och väg nedanför. Även stig upp över kanten av berget. Troligen för mycket störningar för någon av arterna.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 3

Nr 28. Västra Långevattnet

Koordinater: X: 154 228 Y: 6 397 393

Riktning på berget: Västbrant.

Höjd: 10 m.

Vegetation: Småträd, buskar och enbuskar.

Aktuella arter: Gammal häckningsplats för berguv och pilgrimsfalk.

Störningar: Badplats på andra sidan sjön.

Åtgärder/Skyddsbehov: Undvika att göra rastplatser, hopptorn eller bryggor på denna sida sjön.

Klass: 2

Nr 29. Fjällbo

Koordinater: X: 153 696 Y: 6 402 755

Riktning på berget: Sydbrant, långsträckt.

Höjd: Varierande med höjder kring 40 m.

Vegetation: Kraftig lövskog under hela branten.

Aktuella arter: Göteborgs bästa berg. Alla arter är tänkbara.

Störningar: Kraftiga störningar från bergsklättrare.

Åtgärder/Skyddsbehov: Om förekomst av någon av de större arterna noteras bör delar av berget beläggas med tillfälligt tillträdesförbud.

Klass: 1

Nr 30. Utby - Bergsjön

Koordinater: X: 153 721 Y: 6 402 958

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 25 m.

Vegetation: Övre delen av berget fritt från igenväxning. Nedre delen är bevuxen med högstammig lövvegetation.

Aktuella arter: Alla arter aktuella.

Störningar: Bergsklättring i berget samt väl använda stigar nedanför. Stor mänsklig aktivitet.

Åtgärder/Skyddsbehov: Om pilgrimsfalk eller berguv skulle häcka i berget bör ett område beläggas med tillträdesförbud under perioden 1 mars - 15 juli på och framför berget. Ett skyddsvärt berg.

Klass: 2

Nr 31. Sydväst Bergsjön

Koordinater: X: 153 529 Y: 6 402 942

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: Ca 25-30 m.

Vegetation: Lite väl hög lövvegetation framför berget i blockterräng.

Aktuella arter: Berget ser bra ut för alla arter. Okänt hur det varit under senare år med häckningar.

Störningar: Bergsklättring och stigar rakt under berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 32. Alelyckan - Kortedala

Koordinater: X: 150 982 Y: 6 403 900

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 20 meter.

Vegetation: Kraftig blockterräng nedanför branten. Högstammigt löv- och lärkträdsbestånd bortom stenblocken.

Aktuella arter: Tornfalk och korp är kända häckarter men även övriga arter är tänkbara.

Störningar: Rastplatser med eldstäder uppe på krönet. Utslängda ölburkar, stolar och cyklar utför berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: En viss gallring i blockterrängen för att underlätta inflygning.

Klass: 2

Nr 33. Ramnebacken - Agnesberg

Koordinater: X: 151 261 Y: 6 407 933

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: Ca 20 m, Svåråtkomlig hylla, typisk korplokal. Inga andra aktuella platser i berget.

Vegetation: Själva berget är fritt från träd. Lövskog nedanför branten.

Aktuella arter: Korp har häckat här tidigare, okänd hur det varit senaste åren. Lokalen ej kollad under aktuell tid. Tornfalk skulle kunna vara aktuell men är ej känd som häckare här.

Störningar: Bostadshus ligger nära inpå på västsidan och en skola ligger öster om berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Undvikande av bebyggelse rakt under berget.

Klass: 3

Nr 34. Gårdssten - Agnesberg

Koordinater: X: 151 033 Y: 6 408 768

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: Ca 25 m vid det högsta partiet.

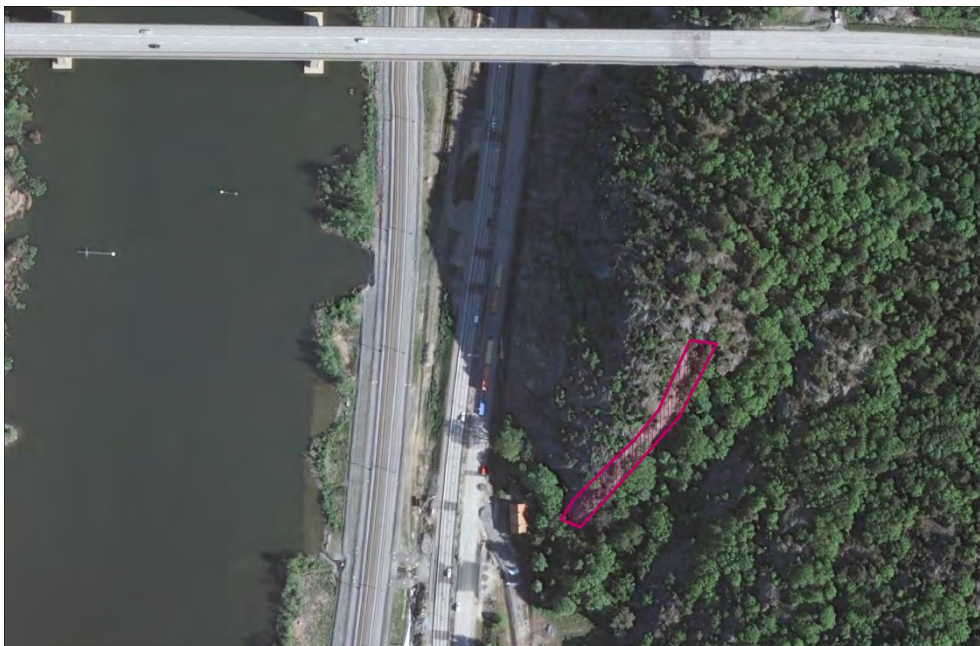
Vegetation: Tät lövvegetation, med bl.a. högstammig ek.

Aktuella arter: Känd häckningsplats för pilgrimsfalk förr i tiden. Under senare år har korp häckat. Fullt möjlig plats för samtliga arter.

Störningar: Stort vindkraftverk uppe på berget som kan bli ett stort problem om berguv eller pilgrimsfalk återkommer till berget. Järnväg och riksväg 45 ca 100 nedanför borde inte utgöra något hinder.

Åtgärder/Skyddsbehov: Med tanke på vindkraftverket är det kanske bäst att inte göra något för att minska chansen/risken för återetablering av de större rovfåglarna. Lokalen är annars i behov av röjning/avverkning.

Klass: 2

Nr 35. Rösered

Koordinater: X: 152 461 Y: 6 408 860

Riktning på berget: Sydsydostbrant.

Höjd: Som högst 25 m.

Vegetation: Högstammig och kraftig ekskog alldeles inpå berget.

Aktuella arter: Typiskt korpberg. Någon annan art är troligen inte aktuell så länge det är tät vegetation.

Störningar: Inga kända

Åtgärder/Skyddsbehov: Väldigt tät vegetation som skulle kunna glesas ut framför berget.

Klass: 3

Nr 36. Gunnared

Koordinater: X: 154 430 Y: 6 408 847

Riktning på berget: Sydsydostbrant.

Höjd: Ca 50 m på det högsta partiet.

Vegetation: Tät högstammig lövskog framför, huvudsak ekskog.

Aktuella arter: Fint berg som skulle kunna vara aktuellt för alla arter men troligen för tät vegetation för falkar.

Störningar: Hus och trädgårdar nära under och stora bostadshus ovanför.

Åtgärder/Skyddsbehov: Ingen mer bebyggelse framför berget.

Klass: 2

Nr 37. Äspered

Koordinater: X: 154 697 Y: 6 407 233

Riktning på berget: Sydbrant.

Höjd: 18-20 m.

Vegetation: Ridå med björkar. Är inte till nackdel i dagsläget. Gammal soptipp nedanför branten.

Aktuella arter: I första hand aktuell för berguv och korp.

Störningar: Bostadshus ligger nära kanten uppe på berget. Även några utsiktspunkter på berget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 3

Nr 38. Rammberget - Angered

Koordinater: X: 154 697 Y: 6 405 861

Riktning på berget: Västsydvästbrant.

Höjd: 20-30 m.

Vegetation: Blockterräng under berget och kraftig, högvuxen granskog framför berget.

Aktuella arter: Troligen den senaste naturliga häckningsplatsen för pilgrimsfalk i Göteborg. Under senare år har även korp och tornfalk häckat i berget.

Störningar: Inga kända i dagsläget.

Åtgärder/Skyddsbehov: Granskogen närmast framför berget bör tas ner. Undvik iordningställande av utsikts- och rastplats på berget. En kraftledning tvärs över dalen framför berget är oroande och borde flyttas.

Klass: 1

Nr 39. Igletjärn

Koordinater: X: 156 955 Y: 6 406 239

Riktning på berget: Västsydvästbrant.

Höjd: Inga riktiga stup, endast långsluttande.

Vegetation: Kraftigt igenväxt av björk och asp.

Aktuella arter: I dagsläget troligen ingen art. Tänkbar berguvsbrant.

Störningar: Lugnt och troligen störningsfritt.

Åtgärder/Skyddsbehov: Rövning och gallring.

Klass: 3

Nr 40. Lyckhem - Angered

Koordinater: X: 157 814 Y: 6 406 425

Riktning på berget: Nordvästbrant.

Höjd: 15-20 m.

Vegetation: Mycket tät asp- och björkskog med inslag av tallar mellan berget och jordbruksmarken.

Aktuella arter: Gammal falklokal. I nuvarande skick möjligtvis korp aktuell.

Störningar: Stenkross och grustag på baksidan berget. Troligen inget problem.

Åtgärder/Skyddsbehov: Kraftig röjning.

Klass: 3

Nr 41. Gunsered

Koordinater: X: 155 969 Y: 6 408 959

Riktning på berget: Sydsydostbrant.

Höjd: Ca 30 m.

Vegetation: Mycket vegetation nedanför branten som dock fungerar som en skyddande bård mot närliggande väg. Kraftiga stenblock nedanför branten.

Aktuella arter: Flera av arterna tänkbara.

Störningar: Närliggande väg.

Åtgärder/Skyddsbehov: Inga i dagsläget.

Klass: 2

Nr 42. Älsjön

Koordinater: X: 161 109 Y: 6 407 930

Riktning på berget: Ostsydostbrant.

Höjd: Ca 10 m.

Vegetation: Igenväxt med småspar samt halv vuxna granar framför delar av berget. Kraftig klippblockterräng nedanför.

Aktuella arter: Gammal berguvslokal

Störningar: Gångstig nedanför. Knappast störande så länge den kraftiga vegetationen finns nedan.

Åtgärder/Skyddsbehov: Eventuell slyröjning och gallring av granar.

Klass: 3

Nr 43. Vråssered - Bergum

Koordinater: X: 162 667 Y: 6 410 545

Riktning på berget: Nordvästbrant.

Höjd: 15 m.

Vegetation: En tät ridå ut mot jordbruksmark på ca 20 m.

Aktuella arter: Långt tillbaks i tiden häckade pilgrimsfalk här. Korp är fortfarande aktuell.

Störningar: Inga kända.

Åtgärder/Skyddsbehov: Röja bort ridån framför berget.

Klass: 2

